

dar? — „Kolo časa se suče?“ Ja, tudi kolo oblasti se že suče, če ga boste le tudi zanaprej tak dobro zavirali kak dosedaj, tedaj vas pač nebo dohitelo. Kaj jadikujete? Saj če ni resnica, na Ptju se vsak dan pravica deli. Tožite! Saj Horvat vam je že enkrat s svojim imenom postregel. Sicer pa! Le rašite se, le rašite, saj se boste prej narašili kak mi nacuckali, samo v koruzi se nikar, ker je dar božji. Če hočete ta stavek pojasnjene, vam je prihodnja štev. Štajerca na razpolago. Le pravočasno se oglasite.

Mestni vrh. Ko smo brali zadnjici dopis iz Ptjuške gore o razmerah tamožnih občinskih računov, vspodbudilo nas je to toliko, da smo si vendar tudi naši računov gledati. Pa glej spaka: Župan Gorski in naš si vsaj nista brata, pač pa v računih skoraj do pičice jednaka. Le, da je znabiti naš bolj pobožen, ker on zmirajo za „Kristusa“ in „občinski blagor delajo“ ter življenje je vedna vojska“ zatrjuje. Kristusu je podoben le v toliko, da včasih krvavi pot poti, ko se v piganosti (kar pa ni redko, vsaj vsak teden nekaj krat) v trnje zabloditi. Da je življenje vojska, to pa zna on najbolje (sicer tudi sosed), ker morajo žena in otroci velikokrat pri sosedih prenočišči iskat. To še sicer ni vojska, pač je bila takrat, ko je vendar žena njega enkrat v sneg posadila. — Pa k računom! Predzadnjo nedeljo je bila računska seja. Našteli so približno dvajset več ali manj vrednih nereditnosti. Pa naši odborniki so pa tudi drugi ljudje kot gorski, ker niti jeden ni podpisal računov. To je bilo moško! Čast takim možem, saj niste enoge; le tako naprej. Kaj bo ukrenil deželnini odbor, to počakajmo, to bomo tudi poročali.

Kmeti.

Mestinje. Dragi „Štajerc“, brani nas Mestinje! Neki prisomnjenc naš edno v „Slov. Gospodarju“ nadleguje in na nesramni način blati ter obrekajo. Sicer se mi vse to v čast stejemo; sramota bi bila za nas, ako bi nas klerikalni listi hvalili. Še od kmetijske podružnice smo večinoma odstopili, ker je v klerikalnih rokah in pod črno komando, čeprav vemo, da to društvo ne sme imeti nič s politiko opraviti. Tukaj imamo neko duševno revče, ki nas na domu in v cerkvi nadleguje, naj bi se naročili „Slov. Gosp.“ in „Štajerc“ opustili. Zaradi teh zaslug mu že pravijo mestinjski kaplan. Zadnji „Slov. Gosp.“ poroča, da so tukaj trije od „Štajerca“ odstopili in so zdaj pri „Straži“ in „Gospodarju“. To je laž! Eden kmetijskih fantov je odstopil. Ta si je namreč „Štajerc“ le zato naročil, da ga je omenjeni črni podrepnik v miru pustil in ga ni silil v „Marijino družbo“. Drugi je tukaj kramar, ki pa raje s kronami kupuje dela, nego da bi kaj za časopis izdal. Tretji pa je tukajšnji napredni kmet, ki ima „Postablage“. On „Štajerc“ lahko in rad bere, ni pa treba mu ga posebej naročevati. Pač dobiva ta kmet tudi „Stražo“, zanje pa plača na mesec 7 krajcarjev. S takimi stvarimi se torej naš revni dopisun baha! Se pač solnca in renske boji, kakor vsi črnuhi. Dragi „Štajerc“, mi te pa že vsako soboto težko pričakujemo. Ja še Marijine družbenice so zate vnete; ker

se same ne upajo „Štajerca“ naročiti, ga pa prepišejo z upanjem, da rokopis ni greh brati. Tvoji pristaši.

Sv. Peter medv. selo. (Župnik Gomilšek in mladenička izobrazba.) Naš župnik pav pridno skrbi za izobrazbo svojih orlov. Vsaki dan se ti fantični prav pridno zbirajo k tej izobrazbi. A čujte in strmite, kaka izobrazba je to — — ! Ko so se pred kratkim v noči zopet spravljali v svoji razbrazevalni šator, so šli ti pobožni mladeniči v hišo posestnika Otorepcu in ga pretepli do svoje dobre volje. Mož se je zelo prestrašil in si v prvem hipu tudi ni mogel pomagati, ker se je komaj zbulil. Vidite dragi čitatelji tako se izobrazujejo ti mladeniči v Gomilškovem kraljestvu. Tako le naprej g. župnik, — da še obrodi bolj sad! — Vam g. Otorepec pa svetujem, da pokaže takim fantkom pravice, da bodo vedeli kaj se pravi pretepati.

Marko.

Velika nedelja. Dne 16. t. m. smo pokopali 65 let starega Blaža Sok iz Sodinec, ki je bil daleč na okrog poznan kot vzoren gospodar, zelo delaven v gospodarskem oziru za boljšo bodočnost in vnet katoličan, ter je bil tudi prav prijavljen svojim sovaščanom in spoštovan pri sosedih. Posebne zasluge se mu prištevajo, ki si jih je stekel pri sadjereji in izboljšanju zemljišč, oziroma pri napravi novih travnikov. Da je obračal svoje misli v boljšo pasmo živinoreje priča to, ker je imel državnega žrebca v privatni oskrbi. Pred pol letom mu je umrla njegova blaga žena, s katero je prav sporazumno živel 38 let, ki sta pa imela še zraven drugih nesreč tudi grozno hudi udarec, ker jima je v enajstih mesecih pogorelo dvakrat hišno in gospodarsko poslopje. Hvaležna zakonca svoje rodne zemlje sta našla v njej zasluzeni sladki počitek!

Š. V.

Iz Hrastnika. Kakor znano, napadajo zagrizeni narodnjaki v Hrastniku vse, kar ne trobi v njihov rog. Tako napada en dopisunček v „Slov. narodu“ tukajšno nemško šolo in policije. Res čudo, da božjo sveto voljo, smo si mislili, ko smo omenjeni članek prebrali. Dopisun članka piše namreč, da je slišal na cesti v Hrastniku dva policaja nemško govoriti, kar ga je grozno presenetilo, ter grozi, da se mora take nemčurške zalede iz doline pognati. Oj ti neumni dopisun, ki stanuješ v bližini policajev, ne pa na Kranjskem, ko se vun daješ, ti bi rad policajem v Hrastniku nemško govoriti zabranil? Mnjenja smo, da tega ne boš nikdar dosegel, kajti naša polica nista tako strahopetna, da bi se onega zagrizenega narodnjaka ustrašila, posebno pa, kako bi moral govoriti. Oj ti nepremišljeni dopisun, če bi imel še malo pameti, bi kaj tacegna ne čeckari, kajti po tem takem tvojem mnenju so potem ti najbolj zagrizeni narodnjaki, kateri nemško govorijo, vsi „nemčurji“. Tudi ti, ker dobro nemško govoriti slišiš, morbiti kedaž nemško govorиш, si potem tudi ti nemčur? Žalostno je pa, da so našim narodnjakom celo policiji na potu postali, kateri so v vsakem oziru brezstranski in koliko mogoče vsaki stranki vstrežljivi. Narodnjakom najbrž za časopise gra-

dive manjka, zato so pa začeli po naših policijach udrihati. Da bi se pa policije po dopisu novi komandi iz doline pognalo, to pa ne bo šlo tako naglo, kajti tukaj ima še kdo drugi za govoriti. Hitreje bi se pa znalo dopisuna kam pognati, kajti policiji imajo deloma svoja posestva in stanovanja v dolini in so v pokojeni orožniki. Tako se dopisun primi za nos in pusti policije v Hrastniku v miru, kajti oni so zmožni brez twoje komande se vedeti kakor je prav in službo brezstransko opravljati.

Trg Lemberg. V nedeljo 3. t. m. se je vršil občni zbor naše posojilnice, na katerega je prišel tudi iz Celja revizor Kunej, da nam je razjasnil vzroke splošne denarne krize pri celjski in ljubljanski zadružni zvezi. Nekateri so hoteli pristopiti iz celjske k ljubljanski zvezi, pa včina ni bila zato. Tako ostanemo še pri celjski. K zborovanju je prišel tudi č. g. Kranjc, župnik v Sladki gori, ako ravno ni član te posojilnice. Si je pač mislil, da se mora njemu kot župniku vse vpogniti. G. revizor pa mu je vrata pokazal, češ da tukaj ne zboruje „Marijino društvo“. Oblila ga je rdečica, prosil je milo za mali prostorček, češ da bo tih v kotu in molčal. Pa ni šlo, moral jo je odkuriti. Prijela ga je sveta jeza, katero si je šel v krčmo bludit do pol 4 ure zutraj. Da se takim gospodom ljudje smejijo, je menda tudi „Štajerc“ kriv. Zato hočejo „Štajerc“ križati. Ali mi kmetje vemo, da je „Štajerc“ zagovornik naših pravic. Zato ga ne pustimo!

Kmetje.

Dravska dolina. Tukaj so dobine občine od neke gotove strani vprašalne pole glede množine, kakovosti in cene gozdnih pridelkov. Ravno tako izgleda stvar, kakor da bi se hotelo lastnike gozdov še bolj obdačiti. To bi pa seveda našo potrebljivost vezelo in mi bi se proti taki nakani najodločneje branili. Res je sicer, da je vrednost gozdnih pridelkov v zadnjih letih večja postala. Ali ravno tako res je, da so se povečale tudi na naravnost velikanski način delavske plače. To se imamo zlasti velikim tujim firmam zahvaliti, ki nakupujejo posestva z mnogimi gozdovi v špekulacijske namene. Te firme delajo večidel s tujim denarjem; delo morajo kolikor mogoče hitro izvršiti in zato plačujejo delavce drago. Ako kupi tak špekulant večji gozd, podreže ga večinoma že v par letih popolnoma. Danes vidimo že v naših krajih žalostne prazne prostore nekdanjih gozdov; vse to se je zgodilo v zadnjih 8—10 letih. Podrla se je gozdove tako popolnoma, da se zdaj z lesom niti streh kriti ne more. Ako se pomisli, da zraste na teh prostorih šele v 60—80 letih primerni gozd, potem se vidi, kaj zamore brezvestni špekulant napravi. Vzemimo zdaj kmetskega posestnika! On mora na svoji grudi naprej živeti; gozd ima kakor hranilico, ki mu nadaljnjo življenje omogoči. Gledati mora, da ne postane gozd manj vreden. Ali ravno tako kakor špekulant mora plačati višje delavske plače, bolniško blagajno in zavarovanje proti nezgodam... Na postaji Brezno je že dalje časa tako velika zaloga lesa, kakor tega tukaj ni bilo nikdar videti. Ta zaloga slišile dvema lastnikoma, ki sta gozdove svojih nekdaj lepih posestev popolnoma podrla in s tem ljudi k izseljevanju prisilila. Ednako se godi drugod! Vsako drugo panogo gospodarstva se varuje; gleda se, da se dobri čimveč in čimtrajnejših pridelkov. Le gozd je izročen špekulaciji, izkorisčanju in uničenju! Dokaz teh žalostnih razmer je bilo tudi zadnjo štetje. Skoraj povsod je število prebivalstva naraslo. V našem okraju pa je postalno manjše! Gotovo je tudi temu brezvestno podiranje gozdov krivo. Tudi opustijo ti špekulant na kupljenih posestvah vso ekonomijo, hiše se podirajo in prebivalstvo se izseljuje... Na vse to naj se oblast ozira! Špekulant izkoristi gozd v 2—3 letih, kmet rabi zato 60—80 let. Naj se torej malega gozdnega posestnika ne obremeniti preveč, ker itak že komaj diha. Ne nalagajte malemu posestniku več, nego more nositi. Kajti drugače bi bil prisiljen, da tudi on svoje posestvo špekulantu prodá. In potem adijo, lepi gozd in domače prebivalstvo... Upamo da bude merodajna oblast te besede vpoštovala.

Prizadeti kmetje.

Iz Konjic. Kakor se je že opetovano poročalo, imamo tudi v Konjicah duhovnike, ki se

Dogodki v Mehiki.

Amerikanische Grenzwache.

Se 2 leti bojevali, da so vjeli malo uporno četó zarotnika Garzia. Tudi zdaj bi bila posledica dolgoletni boj. Naša slika kaže amerikansko stražo ob mehikanski meji.

za politiko veliko bolj zanimajo, kakor za svoj posel in ki se potlej čudijo, da vera peša. Posebno znan in v politiki ajan je g. Jurhar, ki je svoj čas pokazal, kako daleč sega njegova krščanska ljubezen, da so ga celo morali zaradi njegove klerikalne prenapetosti in radi surovega sovraštva do vsega, kar je napredno, odstraniti kot katehet iz nemške šole. Toda ta kazoma ni tako budo zadela, kakor ukaz svojega šefa, ki mu je prepovedan na večerih Marijinim devicam rožni venec naprej moliti. Pa kaj ne znajde vse prebrisana glavica! Gosp. vikarček ni nikoli v zadregi, ako se gre za politično gonjo. V zadnjem času mu leži posebno hudo v želodcu „Štajerc“, list, ki je radi svoje nesebične odkritostnosti in radi neutrudnega delovanja za napredek kmetskega stanu pri našem ljudstvu zelo priljubljen in spoštovan. Ne ve se prav, zakaj se naš vikarček tako budo nad „Štajercem“ togoti? Ali so mu nauki v „Štajercu“ neveseli? Ali ga pa jezi to, da ga na shodu v Konjicah niso položili čez koleno? Naj si že bode vzrok kateri koli, to ne budem dalje preiskovali. Dokazano pa je, da je prisegel „Štajercu“ hudo maščevanje. Ker pa ta gospod v črni suknji pri naših naprednih možakih prav nič ne opravi, sklenil je, porabiti za svoje črne nakane mladino njemu priljubljenega nežnega spola. Vsako nedeljo po popoldanskih večernicah zbirajo se v kapeljici sveta neizkušene mladenke in vsako nedeljo ima druga naloga, predavati o kakem predmetu. Zakaj neki je ustanovil naš vikarček tole društvo? Odgovor ni težek. Predavanja mo služijo, da skuša vleči po blatu napredno mišljeno našega „Štajerca“ in se poslužuje pri tem „krščanskem“ delovanju nežnega jezika. Pri teh shodih premotavajo device in vikarček, kako bi se „Štajercu“ najložje prizadel smrtni udarec in ako bi šlo po Jurharjevi slabosti, moral bi naš „Štajerc“ biti že dolgo tam, kjer muh ni. Pa hvala Bogu, Jurharček je le še malo prepozno vstal. „Štajerc“ blagodejni nauki so pri našem ljudstvu pognali že močne korenine in pokažejo te že tudi sadovi. Končno se samo še vprašamo, ali je gosp. arhidiakon početje tega političnega petelinčka znano in če ne, se v smislu vere pričakuje, da gospod arhidiakon gospoda kaplana poduči, kako se študirajo pridige, da ne bode v bodoče razpriznice jecjal in da naj gleda nato, da se mladina ne pokvari, ampak poduči.

Turnau. (Zgornje Štajersko). Tukaj so dne 21. t. m. orožniki enega prav vročekrvnega lesnega trgovca Moritza Rosenberg arretirani in sodniji oddali, kjer se je baje proti § 129 I. b., z večemi fanti pregrešil. Naj si toraj ta prav priljubljeni ptiček en malo kri med zidovjem ohladil, in kašo piha. Dober tek!

Klerikalci in resnica.

Torej smo zdaj mi naprednjaki — „veleizdajalci“. To najnovejšo bedarijo je izumila mariborska „Straža“. Sicer je znano, da iz pisanjih možgan jokavega Kemperla kaj pametnega ne more priti. Odkar so tega plačanega pisača napredni kmetje iz raznih shodov vrgli, sploh ne vše, kaj piše. Njegovi članki postajajo celo za klerikalne bralce preneurni... Tako je začela „Straža“ zdaj nas „Štajercijance“ za

„veleizdajalce“ proglašati. Enkrat hočemo to otroško bedarijo vendar primerno presvetiti. „Straža“ piše, da hočejo „vse nemci“ potom lutrostva pregnati katoliške Habsburžane in na njih mesto postaviti protestantske Hohenzollorce. Ta nebovpoča oslaria se tiska zdaj v letu 1911 v javnem listu. Pri „Straži“ pač ne vedo, da so Habsburžani in Hohenzollerji v največjem prijateljstvu, da se ljubita Viljem II. in Franc Jožef I. kakor dva brata, da je Avstrija z Nemčijo v trdnih zvezih, da je Nemčija s svojo vojaško silo prestrašila Srbe in preprečila vojsko itd. Sicer mora „Straža“ vse to vedeti, kajti njen urednik je sicer pijan, ali pol jurista je pa le in nekaj let je hlače vendar po šolskih klopih trgal. Zato je logično, da se je „Straža“ nalaščala, kakor je to že njena pravica. Gotovo je namreč, da so ravno Nemci danes najtrdnejši steber habsburške monarhije... Sploh pa bi radi vedeli, kaj nas „Štajercijance“ vseňemštvu brig? „Štajerc“ nima prostora, da bi se za „pangermanijo“ potegoval, kakor se ne poteguje za „panslavijo“. Mi za take stvari nimamo časa in naš list ima druge naloge. Tega seveda „Straža“ ne bode nikdar razumela, ker je prezlobna in preneurna!

S takim največjim bedakom namenjenimi lažmi pa ne bode „Straža“ prikrla dejstva, da je slovensko-prvaška stranka v veleizdajalsko strujo zašla! Operovano smo to že dokazali in ni nam treba tega ponavljati. Kdo je začasa vojne nevarnosti vpil: živo Srb? Slovenski pravaki! Kdo je pisal, da je cesarska zastava sramotno znamenje za Slovence? Slovensko-prvaški list! Kdo je v Ljubljani cesarsko zastavo zažgal? Kdo je cesarski spomenik umazal? Kdo je sliko cesarja iz izložbe vrgel in jo s sliko srbskega Jurčka nadomestil? Slovenski pravaki! Kdo je na cesarjevo 60 letnico „živio“ Hribarju vpil, katerega cesar ni hotel več za župana potrditi? Slovenski pravaki! Kdo je zadnjič srbskemu kralju „živio“ vpil? Kdo je vladu prisilil, da je veteransko društvo razpustila? Slovenski pravaki! Kdo je na avstrijske vojake pljuval? Kdo je med slovenskimi vojaki protivavstrijsko politiko širil? Slovenski pravaki!... Slovenski klerikalci naj se nikar ne izgovarjajo, da so bili to „narodnjaki“. Ob praznovanju 60 letnice cesarja so celo politični duhovniki našega vladara sramotili in črno-rumeni zastavo trgali. Ali hoče „Straža“, da odkritejo govorimo?... Kdo hoče avstrijske kronovine raztrgati in razkositi? Slovenski klerikalci, ki se hočejo z balkanskimi narodi v triatlističnem kraljestvu združiti! Mislimo, da je to dovolj dokazov, kje ima „Straža“ veleizdajalce iskat. Sicer se pa še danes nahajajo med slovensko-klerikalnimi poslanci možje, ki so bili zradi veleizdaje v večmesečnem preiskovalnem zaporu. Kako nam „Straža“ to raztolmači? In šele zadnjo soboto je objavil glavni list slovenskih klerikalcev, ljubljanski „Slovenec“, na uvodnem mestu članek, ki je naperjen proti naši ustavi, torej proti Avstriji kot taki, ki je torej veleizdajalskega značaja...

Vse to bevskanje klerikalnih lažnih listov

Oj te babe!

Kakor znano, nosijo babe že mnogočrat hlače. Doslej se pa tega še ni na zunaj videlo. Ali zdaj hočejo tudi to doseči. V Parizu so nekatere prenapete babnice iznašle novo modo, ki presega vse, kar smo doslej doživelji. Pričele so namreč, kakor kaže to naša slika, hlače nositi. Tudi v drugih mestih so se že pojavile take s hlačami našemljene ženske. Ali ljudstvo jih je povsod zasmehovalo. Še čikati, šnops piti in proklanjati naj si navadijo, — da bo vse skupaj...

Die neueste Pariser Modelvorheit der Hose-Rock.

ima vendar le en namen: zakriti je sod stranski polom v prvaških pomaga! Jilinic! „Štajerc“ je tem propalim ter — s zumarjem“ in bankerotnim „posojilničasti poroči postal neprijeten, ker razkrinkuje liku naziv obzirno denarni polom v prvaško pat zavodih. To boli te pristaše Kays Sloga“ Weissow in Hočevarjev in Hudnikov. Bodiharta da slovenski kmetje v pamano vesne previdnosti svoj denar iz sitne medve slovenskih posojilnic jemljajo art še zato krijo, da smo „Štajercijanci“ proti brezverci in veleizdajalcu... Na te imudi te seveda jim nikdo sedel ne bode! Z laha nikar obrekovanji se pravki iz gospodarskega picah na bodo rešili. To je gotovo! Naj raje zločinske načelnike in blagajnike in revir vragu poženejo! Bo bolj pametno! „Straža“ ednaki listi se tudi v splošnem v zavode zaganjajo. Pa ni vredno odgovora. Navedo so večidel pod oblastvenim zastrom, prvaška posojilnica pa nadzor je zaprti Jošt in ednaki revizorji! Prških zavodih je vsaka izguba na nosten izključena, ker jamči za vse. Pret ali okraj poleg velikega rezervnega skladnja, kaj bi o tem govoril. Ljudstvo imajo na sber nos in vše, kje je varnost. Zato Vosch denar iz polomljeneh slovenskih posojilnic panju nosi v nemške zavode. In klerikalcem boleč od uho povedano, da znaša ta denar že osti živjonekron!

Toliko smo hoteli danes prvaškim bepa prenikom na uho povedati. Doslej smo ingodovini gotove obzire. Ali pozabilijih bodikem je In dosledno budem odkrivali vse rane pravisan. a desnicurne, čevovali, leni idej ejanju apredka, je Šo dpr na i njegov ali. Kak tot gosp podnja metje s rvaških o ga po ovrašta kupno last ten užija go robu st slovo jubezni tajerske pozal ja in v Spavaj s

Veste

moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila kar sem samo slišala!

Pri pralnem ekstraktu „Ženska hvala“

sem se pa sama prepričala,

daje najboljši in najzanesljivejši pralni pršektor, da popolnoma nadomestira vsako bělenje perila. S pralnim ekstraktom „Ženska hvala“ namoceno perilo, pere se v polovico krajšem času, brez truda in popolnoma čisto.

Novice.

Kmetje! Pozor! Agenti prvaških je izpregnici hujskajo ljudi v bojkot. Naj se nam slučaj takega hujskanja takoj naznalkovalno. **Kmetje!** Nikar se ne razgovarjajte s pravilnimi posojilničarji o denarnih zavodih. Kajti tipade to kajo, da bi vas vjeli pri kakšni nepravilnosti pa besedi in vas potem sodniji naznani. — listi vetratorj!

* * *

Požreti, živega požreti hočejo slovenski protivniki. Ak vaki zdaj našega urednika Linhartse je potrebnega hočejo na žlici vode pogoljnega zidati v bogi revčki, ali res ne razumete, kaže to s takim divjanjem proti eni sami osebi nevhvale. Ali res mislite, da se kdo vaših otročjih glažniva vaših lopovskih lažj in vaših jezuitov pisištejo vijanji boji?... Kar rohnejo in divja všečje Linhartu, če da je ta kriv, da ljudstvo je v denar iz bankerotnih posojilnic jemljalo. Pokojni ljanskem kulturnem središču pod zaščito rečno z rodnjaštvo zatelebanih porotnikov navada, mu pošljajo „popravke“. Nadalje ga razproklanjajo in v spovednicah obrekajo mu želijo bolezni in smrt in natiskajo čansko željo celo v svoje liste. Končno